

Na temelju članka 23. stavka 11. Statuta Sveučilišta u Zagrebu Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta (KLASA: 007-01/23-01/01, URBROJ: 215-69-01-23-1 od 29. srpnja 2023. godine), a u svrhu omogućavanja slobodnog pristupa znanstvenim informacijama, veće uključenosti zajednice u istraživačke procese te poticanje interdisciplinarnе suradnje, kao i poticanja otvorenog pristupa znanstvenim i znanstveno-stručnim publikacijama, ocjenskim radovima, obrazovnom sadržaju, istraživačkim podacima, softveru te ostalim aktivnostima promocije otvorene znanosti, Fakultetsko Vijeće Sveučilišta u Zagrebu Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta na 1. redovitoj sjednici u akad. god. 2024./2025. održanoj 30.10. donijelo je

POLITIKU OTVORENE ZNANOSTI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU PREHRAMBENO-BIOTEHNOLOŠKOG FAKULTETA

1. Politika otvorene znanosti Sveučilišta u Zagrebu Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta (u daljnjem tekstu SuZG PBF) zasniva se na Politici otvorene znanosti Europske unije, načelima međunarodne organizacije UNESCO i Agende za otvorenu znanost 2025. Europskog sveučilišnog udruženja. Nastavlja se na Inicijativu za Hrvatski oblak za otvorenu znanost te je usklađena s Politikom otvorene znanosti Sveučilišta u Zagrebu.
2. Politikom otvorene znanosti želi se povećati vidljivost i odjek publikacija te drugih rezultata istraživačkog rada djelatnika SuZG PBF-a, a time i njihovu primjenu u obrazovanju, inovacijama i gospodarskom razvoju te društvenom napretku.
3. Politikom otvorene znanosti također se želi osigurati jednakost i pravednost u pristupu znanju te raznolikost i uključenost u stvaranju znanja.
4. SuZG PBF potiče istraživače i nastavnike da se upoznaju s načelima otvorene znanosti te da s istima upoznaju studente tijekom nastavnog procesa, kao da se i u svom radu rukovode tim načelima.
5. SuZG PBF potiče objavu znanstvenih i znanstveno-stručnih radova, istraživačkih podataka, koda i ostalih rezultata znanstvenih istraživanja u otvorenom pristupu.
6. Ukoliko istraživači objavljuju radove u zatvorenom pristupu tada se potiče istodobna pohrana odgovarajuće verzije rukopisa (ili izdavačeva verzija ili prihvaćena rukopisna verzija, ukoliko to izdavačka politika dopušta) u repozitoriju u otvorenom pristupu (repozitorij SuZG PBF) poštujući autorsko pravo i prava korištenja, najkasnije u trenutku objavljivanja.
7. Znanstveno-nastavno osoblje i suradnike SuZG PBF-a se potiče da objavljuju radove u časopisima u otvorenom pristupu, naročito u dijamantnom otvorenom pristupu, u skladu sa smjernicama Plana S, te da ih pohrane poštivajući autorsko pravo i prava korištenja u Repozitorij SuZG PBF.
8. Znanstveno-nastavno osoblje i suradnike SuZG PBF-a se potiče da prilikom objave udžbenika, autorskih ili uredničkih knjiga te zbornika radova prednost daju objavi u

otvorenom pristupu, te da ih pohrane poštivajući autorsko pravo i prava korištenja u Repozitorij SuZG PBF.

9. Prilikom objave u otvorenom pristupu preporučuje se korištenje jedne od Creative Commons licencija, koje omogućavaju dijeljenje sadržaja uz obavezno navođenje izvora. Za istraživačke podatke se preporučuje korištenje neke od slobodnijih licencija, npr. CC0 ili CC BY 4.0.
10. SuZG PBF obvezuje svoje zaposlenike da za sve svoje publikacije, a najkasnije u trenutku objavljivanja, upišu bibliografske podatke u otvoreni sustav CroRIS-CROSBI te ih potiče da redovito ažuriraju podatke u svojim profilima u bazi CroRIS-CROSBI, navodeći pritom poveznice na izvorne dokumente gdje god je to moguće.
11. Znanstveno-nastavnom osoblju i suradnicima koji sudjeluju u znanstvenim istraživanjima preporuča se izraditi plan upravljanja istraživačkih podataka prema tzv. FAIR (engl. *Findable, Accessible, Interoperable, Reusable*) principima, koji osiguravaju pronalazak, pristup, interoperabilnost i ponovno korištenje podataka.
12. Preporučuje se da se istraživački podaci pohrane u institucijskom ili nekom od drugih repozitorija usklađenih s FAIR principima. Pritom se podaci moraju prikupiti, obraditi, formatirati i pohraniti u skladu s važećim preporukama koje omogućavaju ponovljivost istraživanja.
13. Preporučuje se korištenje trajnih identifikatora (ORCID, DOI i dr.), koji služe transparentnom označavanju istraživača, publikacija, patenata, istraživačkih podataka, softvera i dr.
14. Znanstveno-nastavno osoblje SUZG PBF-a se potiče da omogući slobodan pristup obrazovnom sadržaju pohranom u e-kolegiju, u skladu s Pravilnikom o organizaciji i korištenju kataloga e-kolegija ustanova u sustavu visokog obrazovanja RH Sveučilišnog računskog centra Sveučilišta u Zagrebu te uz preporuku korištenja CC licencija.
15. Studenti koji upišu jedan od prijediplomskih, diplomskih ili poslijediplomskih studija na SuZG PBF-u moraju, osim opravdanih razloga odgode objave, potpisati izjavu o dozvoli objavljivanja završnog, diplomskog ili doktorskog rada u Repozitoriju SuZG PBF-a i omogućiti korištenje radova pod jednom od Creative Commons licencija (preporuka je da se koristi CC BY licencija). Kod opravdanih razloga odgode objave studenti potpisuju istu izjavu, uz navođenje trajanja odgode objave.
16. SuZG PBF omogućuje objavu vlastitog recenziranog obrazovnog materijala (skripta, priručnika, udžbenika) svojim djelatnicima u otvorenom pristupu putem Odbora za izdavačku djelatnost.
17. SuZG PBF promovira objavu u dijamantnom otvorenom pristupu i izdavanjem međunarodnog znanstvenog časopisa *Food Technology and Biotechnology*, čiji su urednici potpisnici Hrvatske deklaracije o otvorenom pristupu, a pri radu se rukovode smjernicama cOAlition S i Science Europe o objavi u dijamantnom otvorenom pristupu.

Časopis je i potpisnik SDG Publishers Compact inicijative Ujedinjenih naroda, kojom se nastoji približiti ciljevima održivosti, što je i u skladu s načelima otvorene znanosti.

18. SuZG PBF je potpisnik Inicijative za otvorenu knjigu, kojom se zagovara razvoj jedinstvene infrastrukture za otvoreni pristup i trajnu pohranu znanstvenih knjiga, zasnovane na otvorenosti, neprofitnosti i interoperabilnosti, kao i stvaranje okvira za razmjenu iskustava i dobrih izdavačkih praksi.
19. SuZG PBF promovira otvorenu znanost i suorganizacijom međunarodne PUBMET konferencije o znanstvenoj komunikaciji u kontekstu otvorene znanosti, koja se prometnula u vodeću konferenciju o otvorenoj znanosti u Republici Hrvatskoj, a i šire.
20. SuZG PBF potiče i rad Hrvatske udruge za znanstvenu komunikaciju – ZNAK, koja ima sjedište u prostoru Fakulteta u Kačićevoj 23, Zagreb, u čijem je fokusu promocija otvorene znanosti i otvorenog pristupa znanstvenim publikacijama, te edukacija urednika, izdavača, autora, recenzenata i znanstvenika na te teme.
21. SuZG PBF potiče uključivanje i suradnju s dionicima iz društvene i gospodarske zajednice kao i otvoreni dijalog s drugim sustavima znanja, a u svrhu razvoja društva utemeljenog na znanju, osiguravanju jednakosti, raznolikosti i pravednosti u stvaranju i pristupu znanju.
22. Otvorena znanost se promiče i organiziranjem radionica na SUZG PBF-u na teme relevantne za znanstvenike i nastavnike, koje su dostupne i zaposlenicima drugih institucija te široj javnosti.
23. SUZG PBF će od stupanja na snagu redovito revidirati načela ove Politike otvorene znanosti u skladu s trenutačnim uvjetima i okolnostima, kao i rezultatima njezine implementacije.
24. Ova Politika otvorene znanosti stupa na snagu danom donošenja.

DEKANICA

prof. dr. sc. Verica Dragović Uzelac

KLASA: 640-01/24-01/01
URBROJ: 251-03-01-24-3
U Zagrebu, 30.10. 2024.